

Táto nedeľa bude poslednou v cirkevnom roku

Táto nedeľa bude poslednou v cirkevnom roku. Cirkevný rok sa v katolíckej cirkvi končí slávnosťou Krista kráľa. Posledná novembrová nedeľa už bude prvou adventnou a začne sa ňou nový cirkevný rok. **Rádio Regina, 21.11.2009**

Hviezdy ako kardináli

Pápež Benedikt XVI. sa v sobotu v Sixtínskej kaplnke prihovril umelcom, hercom a hudobníkom v duchu obnovenia priateľstva katolíckej cirkvi so svetom umenia a pripomenul im, že sú „strážcami krásy vo svete“. „Prostredníctvom vášho umenia ste vy osobne poslami a svedkami nádeje pre ľudstvo“, vyhlásil pápež.

Zároveň však varoval umelcov pred „zvodnou, avšak pokryteckou“ krásou, ktorá plodí „nemravnosť, porušenie alebo bezdôvodné provokácie“. Benedikt prehovoril k vyše 250 ľuďom - maliarom, sochárom, architektom, spisovateľom, tanečníkom, hudobníkom, hercom a režisérom, rozsadeným pod nadhernými freskami Sixtínskej kaplnky.

Medzi prevažne talianskymi poslucháčmi boli aj takí poprední umelci ako Oscarom ocenený režisér Giuseppe Tornatore, spevák Andre Bocelli a balietka Carla Fracci.

Benedikt upozornil na históriu Sixtínskej kaplnky ako miesta, kde sa kardináli stretávajú pri voľbe pápežov a kde „som ja sám . . . zažil najvýznamnejšiu chvíľu zvolenia za nástupcu svätého Petra. „Nechajme dnes fresky, aby k nám prehovorili,“ vyzval pápež prítomných v súvislosti s Michelangelovým dielom Posledný súd. Priateľstvo cirkvi so svetom umenia sa podľa pápeža v priebehu času prehĺbilo, je však potrebné „ustavične ho podporovať“. **Šport, 23.11.2009**

Pred 95 rokmi sa narodil a pred štvrt' storočím zomrel, básnik a kňaz Ján Silan

Pred 95 rokmi sa narodil a pred štvrt' storočím zomrel, básnik a kňaz Ján Silan. Život a tvorbu predstaviteľa slovenskej katolíckej moderny si dnes pripomenuli v liptovskej obci Važec. Ján Silan tam pôsobil od roku 1949 ako správca farnosti. Vydal dovedna 8 básnických zbierok, z ktorých sa za najvýznamnejšie považujú Piesne z Javoriny a Ždiaru. **STV 1, 22.11.2009**

Katolícko-anglikánske rokovanie

Dialóg katolíkov a anglikánov pokračuje. Pápež Benedikt XVI. dnes prijal hlavu anglikánskej cirkvi arcibiskupa z Canterbury. Bolo to ich prvé stretnutie odvtedy, čo Vatikán minulý mesiac oznámil, že umožní prestúpiť na katolícku vieru nespokojným anglikánom.“

Lubica Pilzová, redaktorka TV Markíza: „Niektorým skupinám ang-

likánskych veriacich prekáža, že ich cirkev povolila vysväcovanie žien a homosexuálov za kňazov, či požehnávanie zväzku gayov a lesbičiek. Po vyhlásení Vatikánu, že nespokojných anglikánov prijme, vzrástlo medzi oboma cirkvami napätie. Pápež a arcibiskup z Canterbury dnes spolu hovorili asi 20 minút v prísnom súkromí.“ **Markíza, 21.11.2009**

Patriarcha Pavle

Najvyšší duchovný predstaviteľ srbskej cirkvi kázal Srbom v období krvavých vojen.

* 11.9.1914 + 15.11.2009

„Viete, že moje sily sú slabé. Nedúfam v ne. Dúfam však vo vašu pomoc i pomoc Božiu v ťažkých časoch.“ Tento prihovor predniesol patriarcha Pavle v decembri 1990, keď hoako 76-ročného zvolili za hlavu srbskej ortodoxnej cirkvi. Srbov skutočne čakali ťažké roky. Len niekoľko dní nato sa dostal k moci Slobodan Milošević. Patriarcha Pavle duchovne viedol sedem miliónov Srbov 19 rokov. Počas nich národ bojoval v štyroch vojnách a stratili okrem iného aj pre cirkev najvýznamnejšie Kosovo. Cez vojnu patriarcha vyzýval na mier a zblíženie národov. Etnické násilie pritom zažil aj na vlastnej koži. Keď slúžil ako biskup Rašky a Prizrenu, kam spadalo aj Kosovo, zbili ho albánski mladíci tak, že tri mesiace pobudol v nemocnici.

Mnohí nacionalisti sa počas vojny odvolávali na srbskú cirkev. Známy zabijak Arkan označil Pavleho za svojho hlavného veliteľa. Niektorí kritici patriarchovi vyčítali, že sa silnejšie nepostavil proti extrémnemu nacionalizmu aj v radoch cirkvi. V politike si pritom od začiatku nesa-dol s Miloševićom. Patriarcha, u ktorého si Srbi cenili jeho skromnosť a pokoru, keď často chodieval peši, sa zúčastnil na protivládnych demonštráciách v roku 1997. Po strate svätého regiónu Kosova a Metohije v roku 1999 otvorene žiadal Miloševićov odchod. **(vas), SME, 21.11.2009**

V kostole zavraždili kňaza

V noci na dnes zavraždili ruského pravoslávneho kňaza. 35-ročný Daniil Sysojev bol známy a obľúbený najmä vďaka misionárskej práci medzi moslimskou inteligenciou. Neznámy páchatel' ho prepadol okolo 11. hodiny večer priamo v kostole. Kňaza zastrelil a ďalšieho duchovného zranil. **Markíza, 20.11.2009**

Rok, ktorý skutočne zmenil svet

Zabudnite na železnú oponu: desať rokov pred jej pádom sa odohralo čosi dôležitejšie

Prečo bol vlastne november 1989 významnou historickou udalosťou? Vtom roku som strávil celé leto v Berlíne a neskôr som často ľutoval, že som zmeškal párty v ten večer, keď padol múr. Uznajte len, čo za historika nechce byť pri tom, keď sa píše dejiny?

Nedávno ma trochu upokojilo, keď sa mi dve berlínske známe priznali, že síce boli v správnom čase v správnom meste, ale tiež zmeškali pád múru. Jedna z nich jednoducho prespala prevratné udalosti, jej brat sa ju pokúšal zobudiť zo spánku, ale keď na ňu volal cez zatvorené dvere spálne: „Rúca sa múr!“, myslela si, že žartuje. Tá druhá si zámerne išla skôr ľahnúť, aby bola ráno vyspatá na jogu. Na druhý deň jej chvíľu trvalo, kým pochopila, prečo nikto okrem nej na jogu neprišiel.

Koniec ríše

Trochu trápne, nie? Asi ako keby ste boli v Petrohrade koncom roku 1917 a prespali útok bolševikov na Zimný palác. Alebo žeby nie? Lebo až s odstupom času sa ukázalo, že bolševický puč znamenal dejinný zvrät; v čase, keď sa odohral, o ňom v ruskej tlači písali ako o jednom z mnohých výčinov extrémistov.

A tu som sa zamyslel. Čo ak moje známe a ja sme v skutočnosti nezmeškali historickú udalosť svetového významu? Čo ak pád Berlínskeho múru nebol dejinami s veľkým D, ale proste správou s malým s - ktorá v tom čase bola úžasnou správou pre novinárov, ale s dvadsaťročným odstupom to nie je nič svetoborného? Čo ak sa rok zázrakov, skutočný dejinný zvrät, odohral roku 1979?

Pre východných Nemcov, Čechov, Slovákov, Maďarov a Poliakov - nehovoriac o obyvateľoch Balkánu, Ukrajiny a Kaukazu - to istotne bolo fajn, že sa zbavili pochmúrneho komunizmu a objavili radosť (a aj bolesť) voľných trhov a slobodných volieb. „Revolúcia“ (reforma plus revolúcia), ako to nazval britský historik a očitý svedok Timothy Garton Ash, ktorá zachvátila strednú a východnú Európu, bola nádherná, keď pre nič iné, tak preto, lebo kolaps komunistických režimov si vyžiadala prekvapujúco málo krvi.

Ku krviprelievaniu, aké obvykle sprevádza koniec ríše, došlo len v Juhoslávii, kde sa komunisti držali moci preoblečení za srbských nacionalistov. Pritom Juhoslávia bola, paradoxne, prvou východoeurópskou krajinou, ktorá sa oslobodila od Moskvy a ktorá zaviedla trhové reformy.

Spochybňovať historický význam rozpadu Sovietskej ríše v strednej Európe a následný rozpad samotného Sovietskeho zväzu sa môže javiť ako perverznie. Väčšina Američanov sa dnes nazdáva, že rok 1989 znamenal triumfálny koniec studenej vojny, víťazstvo, o ktoré sa v prvom rade zaslúžil Ronald Reagan so šľachetnou pomocou Margarét Thatcherovej a poľský pápež Ján Pavol II.

Najväčší podfuk

Pre Princetonského revizionistu Stephena Kotkina je však skutočný príbeh roku 1989 príbehom cynickej pseudorevolúcie zhora. Už roku 2001 tvrdil, že skrachovaná sovietska ríša sa v sedemdesiatych rokoch udržala pri živote len vďaka vysokým cenám ropy a vo svojej najnovšej publikácii popiera význam úlohy, ktorú pri rozpade Sovietskeho zväzu zohrali východoeurópski disidenti a do ešte väčšej miery západní politici. Nie, systém zničil Michail Gorbačov a ostatní reformní komunisti sami, čiastočne z naivity, čiastočne vedení cynickou túžbou zmocniť sa zvyšného majetku v rámci najväčšieho podfuku storočia: privatizácie ruského energetického priemyslu.

Tým najprefikanejším príslušníkom nomenklatúry sa podarilo prejsť pozoruhodne krátkym, hoci pokriveným vývojom od aparátikov ku gazpromovským biznismenom. Nielenže sa pri kormidle v Rusku ocitli ľudia toho istého typu ako tí, ktorí ho viedli pred rokom 1989 - Vladimir Putin je toho skvelým príkladom - ale dokázali odvrátiť úplný rozpad samotnej ruskej federácie. Sovietska ríša zanikla, ale ruská ríša, siahajúca od Volgogradu po Vladivostok, sa do značnej miery zachovala a dodnes ostáva poslednou európskou ríšou v Ázii s územím, za ktoré by sa nehanbil ani Peter Veľký.

Plyšový medvedík

Uvedomte si nasledujúce fakty: očakáva sa, že tohtoročný výkon ruskej

ekonomiky bude jeden z najhorších na svete a že hrubý domáci produkt reálne klesne o 7,5 percenta. Je síce pravda, že tento pokles bude nasledovať po desiatich rokoch, keď ročná miera rastu dosahovala v priemere 7 percent, no tento rast spočíval predovšetkým v tom, že sa Rusko spamätávalo z hlbokkej postkomunistickej krízy polovice deväťdesiatych rokov. V prepočte na doláre to dnes predstavuje iba 9 percent HDP Spojených štátov (na rozdiel od Číny, ktorá predstavuje 23 percent). A v porovnaní s čínskou nebola ruská mena v poslednom roku veľmi stabilná: v roku 2008 klesol kurz rubľa k doláru na 36, hoci teraz sa ustálil na 29. Inflácia sa už znovu meria dvojcifernými číslami a momentálne dosahuje asi 13 %.

Keď k tomu pridáme zúfalé demografické prognózy, podľa ktorých roku 2045 Egypt predbehne Rusko v počte obyvateľov, je jasné, že z mocného ruského medveďa sa stal vyplznutý plyšový medvedík. Čo by nemalo nikoho prekvapiť, keďže je reč o krajine, ktorá má síce len polovičnú mieru nakazenia tuberkulózou ako Bangladéš, ale 27 ráz vyššiu než Spojené štáty.

Najväčšie nebezpečenstvo pre Spojené štáty dnes vyplýva z preceňovania Moskvy, jednak ako potenciálneho partnera a jednak ako nepriateľa. Prezident Barack Obama občas budí dojem, že verí svojmu ruskému náprotivku Dmitrijovi Medvedevovi, keď mu sľubuje, že bude spolupracovať so Spojenými štátmi v otázkach od radikálneho islamského terorizmu po iránsky nukleárny program. Skutočnosť je však taká, že dnešné Rusko je skôr škodcom než budúcim spojencom. Či už dáva vraždiť svojich kritikov v hlavných mestách cudzích krajín, porušuje dohody zo západnými naftovými spoločnosťami alebo pomáha Iránu rozvíjať nukleárnu technológiu. Dnešné Rusko je asi tou najmenej spoľahlivou zo všetkých mocností nášho krásneho nového multipolárneho sveta.

Problém nie je ani tak v tom, že premiér Vladimir Putin vie, že sa mu podarí obnoviť starý sovietsky svet, hoci mnohí tak interpretovali jeho vľajšiu okupáciu Gruzínska. Dnešné Rusko skôr musíme chápať ako extrémny prípad takzvaného „kapitalizmu štátneho monopolu“ v terminológii marxizmu-leninizmu, čiže politického režimu,

v ktorom sa záujmy monopolných spoločností (v tomto prípade Gazprom a Rosneft) nedajú rozlíšiť od záujmov štátu a elit, ktoré ho riadia.

Hlavná otázka dnešnej ruskej politiky neznie, či Rusko obsadí Ukrajinu, ale či Gazprom zúročí svoju stratégiu investícií do nových ropovodov a vrtov zemného plynu. Mal by sa sústrediť na posilňovanie svojej prevahy na európskom trhu so zemným plynom? Alebo by mal uprednostniť obrovské ruské plynové polia na východ od Uralu (Jamal, Arktída, Ďaleký východ) a perspektívu presadiť sa na čínskom trhu? Je možné, že Rusko jedného dňa založí organizáciu krajín vyvážajúcich zemný plyn podľa vzoru ropného kartelu, v ktorom hrá prím Saudská Arábia? Alebo sa osvedčí jednoduchšia stratégia rozduchavania problémov na Blízkom východe, nenápadného podporovania nukleárných ambícií Iránu, ktorá nakoniec vyprovokuje Izrael k raketovému útoku a vyvolá prudký rast cien energie, na ktorej Rusko získa?

Skutočne historické

Už len tieto otázky svedčia o tom, že rozpad Sovietskeho zväzu pred dvadsiatimi rokmi mal len obmedzený dlhodobý význam. V porovnaní s tým si udalosti, ktoré sa odohrali o desať rokov skôr - roku 1979 - viac zaslúžia, aby sme ich pokladali za skutočne historické. Len si spomeňme, čo sa vo svete dialo pred tridsiatimi rokmi.

Okupáciou Afganistanu Sovieti nastúpili cestu sebazničenia. V Británii malo zvolenie Margaret Thatcherovej za následok renesanciu ekonomiky voľného trhu. Teng Siao-pching zvolil v Číne nový ekonomický kurz, keď po návšteve Spojených štátov, kde sa presvedčil o tom, čo dokáže voľný trh, zaviedol v Číne nový ekonomický kurz. A v Iráne sa po zvrhnutí šacha a vyhlá-

sení islamskej revolúcie začala nová éra stretu civilizácií.

O 30 rokov neskôr vidíme, že každá z týchto štyroch udalostí mala d'alekosiahlejšie následky pre celý svet než udalosti roku 1989. Teraz sa Američania ocitli v Afganistane, kde bojujú proti synom ľudí, ktorým kedysi dodávali zbrane. Zdá sa, že v dôsledku najväčšej finančnej krízy od čias veľkej hospodárskej krízy Thatcherovej a Reaganov model voľného trhu leží v troskách. Tengovi dediči zatiaľ veselo doháňajú spomalenú americkú superveľmoc, a podľa prognóz banky Goldman Sachs by Čína do roku 2027 mala mať najväčší HDP na svete. A najhrozivejším dedičstvom roku 1979 je naďalej radikálny islamizmus, ktorý inšpiruje nielen vodcov iránskej revolúcie, ale aj komplikovanú a len čiastočne viditeľnú sieť teroristov a sympatizantov teroristov, ktorá sa rozprestiera po celom svete.

Skrátka, rok 1989 bol menej prevratný než rok 1979. Ukázalo sa, že pád Berlínskeho múru mal oveľa menší dozvuk, než sa predpokladalo v čase, keď k nemu došlo. V podstate sa vtedy neodohralo nič iné, ako že sme oneskorene prehliadli gigantický podfuk sovietskej superveľmoci. Ale skutočné trendy našich čias - rastúci význam Číny, radikalizácia islamu a úpadok trhového fundamentalizmu - mali svoj počiatok o desať rokov skôr. Aj po tridsiatich rokoch sa ešte nesieme na historických vlnách roku 1979. Berlínsky múr je len jedna z mnohých trosiek studenej vojny, ktorú tieto vlny pohltili.

Niall Ferguson, SME, 21.11.2009

Niall Ferguson (1964) je historik, prednáša na Harvarde. Žije v New Yorku. V českom preklade mu vyšli knihy Britské impérium, Colossus: Vzestup a pád amerického impéria, Nešťastná válka a Virtuální dějiny a najnovšie Válka světa. Dějiny věku nenávisti.

V Prievidzi vysvětili barokovú sochu sv. Anny

Banskobystrický diecézny biskup Rudolf Baláž vysvětil dnes v kostole sv. Bartolomeja v Prievidzi vzácnu barokovú sochu sv. Anny, ktorá bola takmer zničená a vyhodенá na poli. Zachránili ju študenti Výsokej školy výtvarných umení v Bratislave, ktorí ju nezištne zreštaurovali. Hovorí pamiatkarka Barbora Matáková: „Socha bola zachránená, preto sme sa aj rozhodli, že sochu posunieme trochu bližšie k ľuďom a bola osadená na severozápadnú stranu farského kostola. Jej prítomnosť bude starým Prievidžanom pripomínať to, že svätá Anna na nich nezabudla a tým novým možno pripomenie, že Prievidza mala aj časť histórie, ktorá nebola príliš zdôrazňovaná, nebola príliš pestovaná ale napriek tomu sa zachovala.“

Rádio Slovensko, 22.11.2009

Nový objav

Je alebo nie je turínske plátno pravé? Experti sú v otázke turínskeho plátna, do ktorého mali zabalit' Ježiša, keď ho zvesili z kríža, rozdelení. Zatiaľ čo jedni tvrdia, že ide skutočne o Kristovo pohrebne rúcho, iní sú presvedčení o stredovekom falzifikáte. Talianska vedkyňa objavila pomocou počítača na látke takmer neviditeľné nápisy.“

Barbara Frale, talianska vedkyňa: „Snažila som sa byť objektívna a náboženské otázky nechať bokom. To, čo som študovala, bol staroveký dokument, ktorý potvrdzuje popravu muža v určitom čase a na určitom mieste.“

Redaktor: „Na plátne je nápis Ježiš nazaretský. To vraj dokazuje, že cenná relikvia nemôže pochádzať zo stredoveku. Plátno vedci skúmali viackrát. Prvý rozbor prachových čiastočiek dokázal, že látka pochádza z Blízkeho Východu a jeho 2000 rokov stará. Detailnejšia rádiokarbonová analýza spreď vyše 20 rokov to ale spochybnila.“ **Jakub Laca, Markíza, 21.11.2009**

Zjavila sa Panna Mária

V malom kostolíku v Lotyšsku sa údajne zjavila Panna Mária. V podobe obrazu za sklom na stene. Obrisy znázorňujú Máriu držiacu v rukách dieťa. Domáci hovoria o zázraku a chodia sa k ikone modliť. Duchovní považujú za veľkú záhadu najmä to, že sa obraz podobá na známu maľbu, ktorú pôvodne chceli v kostole vyvesiť.“ **JOJ, 21.11.2009**

Bolestivý rozsudok

Rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku Tadeusz Zasepa v mene akademickej obce univerzity požiadal otvoreným listom sudcov Európskeho súdu pre ľudské práva o anulovanie rozhodnutia o zákaze vešania krížov vo verejných školách v Taliansku. „Váš rozsudok veľmi bolestivo zranil mňa i našich veriacich a urazil moje i naše právo na náboženskú slobodu, uvádza sa v otvorenom liste. **Šport, 24.11.2009**

Keď lekári zabijajú

Dobrovoľná eutanázia má veľmi veľa odporcov. Nebezpečenstvo je však úplne inde.

Zo všetkých argumentov proti dobrovoľnej eutanázii má najväčší vplyv argument o „klzkom svahu“: hneď ako lekárom umožníme zabíjať pacientov, nebudeme schopní obmedziť usmrcovanie tých, čo zomrieť chcú.

Pre toto tvrdenie neexistujú žiadne dôkazy, a to ani po dlhých rokoch fungovania legálnych samovrážd za asistencie lekára alebo dobrovoľnej eutanázie v Holandsku, Belgicku, Luxembursku, Švajčiarsku a americkom štáte Oregon. Posledné odhalenia toho, čo sa po hurikáne Katrina odohralo v jednej nemocnici v New Orleanse, ukazujú, že skutočné nebezpečenstvo je inde.

Odrezaná nemocnica

Keď bolo mesto New Orleans v auguste 2005 zaplavené, odrezala voda nemocnicu Memorial Medical Center, v ktorej bolo viac ako 200 pacientov. Tri dni po besnení hurikánu nemala nemocnica elektrinu a zlyhala aj dodávka vody, takže sa nedali splachovať toalety. Niektorí pacienti odkázaní na pľúcny ventilátor zomreli.

V sparne boli lekári a sestry vystavení obrovskému tlaku, aby zabezpečili starostlivosť pacientom ležiacim na premočených lôžkach. K tejto úzkosti sa pridali obavy, že sa v meste zrútilo právo a poriadok a nemocnica samotná by sa mohla stať terčom ozbrojených banditov.

Privolané vrtuľníky mali evakuovať pacientov. Prednosť dostali pacienti, ktorí mohli chodiť. Na miesto dorazila polícia a oznámila personálu, že vzhľadom k nepokojom musia všetci do piatich hodín popoludní nemocnicu opustiť.

Na ôsmom poschodí ležala sedemdesiatdeväťročná Jannie Burgessová. Trpela rakovinou v pokročilom štádiu, dostávala infúziu, morfiu a nachádzala sa na pokraji smrti. Keby ju lekári mali evakuovať, museli by s ňou prejsť niekoľko poschodí, čo by si vyžadovalo prítomnosť sestier,

ktoré boli potrebné inde. Keby však zostala bez ošetrovania, mohli by sedatíva prestať účinkovať a pacientka by trpela bolesťami. Ewing Cook, jeden z prítomných lekárov, teda sestru nariadil, aby zvýšila dávku morfia - „dávala (pacientke) dosť, dokiaľ neodíde“. Ako neskôr oznámil Sheri Finkovej, ktorá nedávno uverejnila svedectvo o týchto udalostiach v denníku New York Times, urobil to „bez rozmýšľania“.

Podľa Finkovej oznámila ďalšia lekárka menom Anna Pouová sestram, že aj niekoľko pacientov na siedmom poschodí je príliš chorých, aby mohli sťahovanie prežiť. Dala teda pacientom injekciu morfia a ďalšie látky, po ktorých zomreli.

Zdá sa, že prinajmenšom jeden z pacientov, ktorí túto smrteľnú kombináciu liekov dostali, nebol bezprostredne ohrozený na živote. Emmett Everett bol šesťdesiatjedenročný muž, ktorý niekoľko rokov predtým ochrnil pri dopravnej nehode a v nemocnici čakal na operáciu nepriechodnosti čriev. Keď boli ostatní pacienti z jeho oddelenia evakuovaní, požiadal, aby personál ani naňho nezabudol.

Vážil však 173 kilogramov a bolo by mimoriadne namáhavé niesť ho po schodoch a potom ho dopraviť na miesto, kde pristávali vrtuľníky. Zdravotníci mu teda oznámili, že injekcia, ktorú mu dávajú, zmierni závraty, ktorými trpel.

Doktrína dvojakeho účinku

V roku 1957 sa skupina lekárov pýtala pápeža Pia XII., či je prípustné používať narkotiká na tlmenie bolesti a vedomia, „i keď človek tuší, že užívanie narkotík skrátí život“. Pápež vyhlásil, že áno. Vo svojej Deklarácii o eutanázii vydanéj v roku 1980 Vatikán toto stanovisko potvrdil.

Podstatou vatikánskeho postoja je uplatnenie takzvanej „doktríny dvojakeho účinku“. Krok, ktorý má dva účinky, jeden dobrý a druhý zlý, môže byť prípustný, ak je dobrý účinok zamýšľaný a zlý úči-

nok je len nechceným dôsledkom dosiahnutia účinku dobrého. Príznačné je, že ani pápežove závery, ani Deklarácia o eutanázii nekladú dôraz na dôležitosť získania dobrovoľného a informovaného súhlasu pacientov pred skrátením ich života, ak je získanie takého súhlasu možné.

Podľa doktríny dvojakeho účinku môžu teda dvaja lekári urobiť navonok celkom tú istú vec: podať pacientom v rovnakom stave rovnakú dávku morfia s vedomím, že táto dávka skrátí pacientovi život. Napriek tomu jeden lekár, ktorý chce utlmiť pacientovu bolesť, koná v súlade s dobrou lekárskou praxou, zatiaľ čo druhý, ktorý má v úmysle skrátit' pacientovi život, sa dopustí vraždy.

Zabíjame ich

Ewing Cook mal na podobné jemnosti málo času. Len „veľmi naivný lekár“ by si myslel, že podanie veľkého množstva morfia „predčasne neposiela (pacienta) do hrobu“, oznámil Finkovej a potom bez otáľania dodal: „Zabíjame ich.“ Podľa Cookovho názoru hranica medzi etickým a nezákonným počínaním je „taká jemná, že je takmer nerozoznatelná“.

V nemocnici Memorial Medical Center sa lekári a sestry ocitli pod obrovským tlakom. Po 72 hodinách s minimom spánku boli vyčerpaní, a pretože sa snažili starať o pacientov, na ťažké etické rozhodnutia pre nich nebola ideálna chvíľa. Doktrína dvojakeho účinku pri správnom pochopení neospravedľuje, čo lekári urobili, ale tým, že ich privyká na prax skracovania životov pacientov aj bez ich súhlasu, ako by dláždila cestu k zámernému zabíjaniu.

Rímskokatolícki myslitelia patria k ľuďom, ktorí v boji proti legalizácii dobrovoľnej eutanázie a asistovaného zomierania používajú argument o „klzkom svahu“ najhlasnejšie. Urobili by dobre, keby si rozobrali dôsledky vlastných doktrín.

SME, 23.11.2009

Peter Singer, profesorom bioetiky na Princetonskej univerzite

Ad: Keď lekári zabíjajú (23.11.)

Nie je pravdou, že cirkev nevyžaduje pred podaním narkotík súhlas pacienta. Profesor Peter Singer sa vo svojom článku dopúšťa omylu. Chce poukázať na to, že tzv. argument o klzkom svahu, ktorý používajú katolícki odporcovia eutanázie, platí viac na katolícku doktrínu, než na dobrovoľnú eutanáziu. V danom kontexte sa klzkým svahom myslí, že schválenie eutanázie sa môže zvrhnúť na nekontrolované zabíjanie pacientov. Singer však dôvodí, že viac opodstatnené sú obavy z katolíckej doktríny, ktorá privádza ešte na nebezpečnejší svah.

Dokumentuje to na odpovedi Pia XII., ktorý v roku 1957 na otázku lekárov odobril používanie narkotík tlmiacich bolesť a vedomie, no zároveň skraccujúcich život pacientov. Jeho stanovisko potvrdila Kongregácia pre náuku viery v Deklarácii o eutanázii z roku 1980. Singer tvrdí, že Pius XII. ani kongregácia nekladú dôraz na dôležitosť získania dobrovoľného a informovaného súhlasu pred skrátením života pacientov. Lekári si potom v duchu katolíckej doktríny privykli na prax skraccovania životov, ktorá sa v extrémnej situácii môže zvrhnúť na zabíjanie pacientov bez ich súhlasu: Katolícka doktrína tak ako by dláždiла cestu k zámernému zabíjaniu. Ako možný príklad takéhoto „pošmyknutia“ Singer uvádza zabitie pacientov v New Orleanse.

Celé Singerovo dôvodenie je však pomýlené. Tak pápež Pius XII., ako aj kongregácia vyžadujú súhlas pacienta pred podaním narkotík, ktoré tlmia bolesť a vedomie. Pius XII. vo svojej odpovedi hovorí, že ich možno podať „ak neexistujú nijaké iné prostriedky,

a ak to za daných okolností nezabráni vykonaniu náboženských a morálnych povinností“ pacienta. Potom pokračuje, že „ak zomierajúci odmieta vykonať tieto svoje povinnosti, a napriek tomu nástoží na tom, aby bol narkotizovaný, lekár to môže urobiť“. Na inom mieste tej istej odpovede pápež znovu zdôrazňuje, že „by bolo samozrejme neprípustné narkotizovať zomierajúceho pacienta proti jeho vôli“. Lekár má teda nielen informovať pacienta, ale ho aj upozorniť na jeho morálne povinnosti.

Čo sa týka Kongregácie pre náuku viery, tá v Deklarácii o eutanázii z roku 1980 opakuje a vysvetľuje odpoveď Pia XII., zdôrazňujúc, že smrť pacienta tu „v nijakom prípade nie je mienená ani chcená“, i keď s týmto rizikom je potrebné počítať a uvedomiť si ho. Nevyhnutnú potrebu pacientovho súhlasu pripomína kongregácia aj pri použití prostriedkov a techník, ktoré sú ešte len v štádiu vývoja a ich aplikácia sa spája so zvýšeným rizikom. Pacientov súhlas je nutný aj na prerušenie liečby, ak sa jej aplikácia javí ako beznádejná. Treba vždy prihliadať na „pranie pacienta a jeho rodiny, ako aj na radu lekárov, ktorí sú špeciálne kompetentní v danej veci“.

V tomto zmysle, Singerovo tvrdenie, že rímskokatolícki myslitelia by urobili dobre, keby si rozobrali dôsledky vlastných doktrín, treba označiť za bezpredmetné. Singer by urobil dobre, keby si rímskokatolícku doktrínu najskôr naštudoval. Ich neznalosť a prezentovanie nepravdy ako zásadného argumentu v článku nezodpovedajú reputácii Princetonskej univerzity.

**Martin Kramara, katolícky kňaz
SME, 27.11.2009**

Pútnické miesto chátra

Najstaršie slovenské pútnické miesto Mariánka pri Bratislave chátra. Zanedbané kaplnky, nedokončený kostol, či chátrajúce sochy, to všetko sa nedá prehliadnuť. Chodí sem čoraz menej ľudí a kedysi vyhľadávané miesto akoby upadalo do zabudnutia. Smutné a opustené, také je miesto modlitieb a prosieb, ktoré sa zdá sa teraz samo prosí o pomoc.

Augustín Juraj Kardoš, správca farského úradu, Marianka: „To je váš pohľad. Človek, ktorý tu nie každodenne je, tak vidí skutočne, že sa tu urobilo tohto roku hodne práce.“

Redaktorka: „Rozsiahlou rekonštrukciou prechádza zdá sa najmä kostol. Okolie však pustne. V takomto stave je napríklad svätá studňa v Marianke, v ktorej sa kedysi podľa legendy našla soška Panny Márie. Ľudia veria, že voda tu má zázračné účinky. Do fliaš ju však nabierajú práve z takejto hrdzavej rúrky. A to nie je všetko. Zatvorené sú nielen stánky, ale aj toalety a lavičky v okolí chátrajú.“

Augustín Juraj Kardoš, správca farského úradu, Marianka: „Samozrejme že miesto by mohlo vyzerat' omnoho lepšie, lenže všetko vlastne záleží od financií.“

Viliam Bolgáč, starosta obce Marianka: „Tento rok obec odsúhlasila zároveň aj teda poskytla Mariánskemu údoliu 420 tisíc korún, no a teraz cez obec a ministerstvo výstavby sme získali 33 tisíc euro na kostol.“

Telefonuje Jozef Bednár, hovorca ministerstva kultúry: „Súbor národných kultúrnych pamiatok v Marianke bol takto v roku 2009 podporený sumou 60 tisíc eur.“

**Darina Mikolášová
Markíza, 23.11.2009**

Česká republika: Súťaž omšových a kóšer vín

Najznámejšie moravské pútnické mesto, starobylý Velehrad, sa stalo dejiskom unikátnej udalosti, súťažnej prehliadky omšových a kóšer vín. Vavríny sa ušli Slovákom. Do súťaže postúpilo takmer 80 vzoriek omšových a kóšer vín z celého sveta. Velehradská súťažná prehliadka omšových a kóšer vín sa konala už po tretíkrát. Svojím zameraním a úrovňou nemá v strednej Európe obdobu. Kóšer aj omšové vína sa

vyrábajú od počiatkov židovskej a kresťanskej viery. Technológia výroby sa v mnohom odlišuje. Mnoho však má aj spoločného.

Josef Kadlčík, organizátor súťaže: „Nesmie mať žiadne chemické zložky ani stabilizátory, toto víno nesmie byť s prídavkom cukru. Ako sa ľudovo hovorí: Tak ako ho Pán Boh stvoril.“

Robert Heč, redaktor STV: „A kto tento rok na Velehrade zvíťazil?

Z rozdielu pol bodu sa nakoniec radovali výrobcovia omšového slamového Rulandského šedého z východoslovenskej Tibavy.“

Kamil Červenka, vinár, Tibava: „Tam som tú súťaž degustoval, takže viem, na akej úrovni bola. Boli tam veľmi pekné vína a o to viac ma teší, že sme dopadli tak, ako sme dopadli.“

Jan Graubner, olomoucký arcibiskup: „Je to skvelý boží dar. Keď ho viete dobre užívať, tak Písmo hovorí, že víno obveseľuje srdce človeka.“

Robert Heč, STV 1, 22.11.2009

Premiér v kostole

V roku 1950 boli na pokyn komunistickej strany z kláštora v Pruskom odvezení členovia františkánskeho rádu. V pondelok 23. novembra predseda Smeru Robert Fico, bývalý člen tejto strany, spoločne s kandidátom na župana za HZDS Pavlom Sedláčkom prišli do Pruského, aby slávnostne otvorili kryptu v tom istom kostole a kláštore, kde už aj zásluhou KSC františkáni nie sú. Krypta bola pritom slávnostne otvorená už pred dvoma týždňami.

V čase, keď si pripomínáme dvadsať rokov od pádu komunistického režimu, považujem takýto počin za predvolebné pokrytecké divadlo.

Ako správca farnosti, ktorý sa stará aj o františkánsky kostol, som sa rozhodol, že sa na tejto akcii nezúčastním, pretože Robert Fico neprichádza ako premiér, ale ako predseda vládnucej strany. Nepresvedčil ma ani argument, že z takýchto návštev vždy vyplývajú aj finančné prostriedky v podobe schválených projektov. Mám za sebou desiatky schválených grantov a projektov a nikdy som nemal potrebu ani dôvod pretláčať niečo cez politické strany.

SME, 25.11.2009

Ivan Kňaze, správca farnosti Pruské

Milý Ježiško, píšem ti...

No a aj keď sa to možno nezdá, Vianoce tu máme už o mesiac. Tešia sa nielen deti. Už teraz premýšľajú nad darčekom, ktoré by si priali pod stromčekom. Mnohé sa so svojimi želaniami zverujú aj Ježiškovi, ktorí so svojou poštou v Rajeckej Lesnej úraduje už 11. rok.

Redaktorka TV JOJ: „Samozrejme pošta Ježiškovi je každý rok pre deti veľmi zaujímavá. O pár dní už dokonca očakávajú v pošte Ježiškovi milióny list. Chýba ich už len 5000. keď deti píšú svoje želania, každý rok sa menia podľa vývoja hračiek.“

Daniela Šimoníková, odbor komunikácie, Slovenská pošta: „Postupne sa prešlo k snowboardom, notebookom, počítačovým hrám.“

Anketa: „Ja by som si priala taký denník s heslom čo poviem.“

Anketa: „Aby celá rodina bola zdravá a šťastná.“

Redaktorka TV JOJ: „Svoje miesto našla v dedine Rajecká Lesná. Je tu predsa nádherný slovenský Betlehem,

Rektor Katolíckej univerzity žiada anulovanie rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva

Rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku Tadeusz Zasempa žiada anulovanie rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva o zákaze vešania krížov vo verejných školách v Taliansku. V tomto zmysle dnes zaslal všetkým sudcom aj otvorený list. Podľa rektora by toto rozhodnutie mohlo smerovať k nebezpečnému procesu vyvolávania konfliktov medzi ľuďmi vo svete.

Tadeusz Zasempa, rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku: „Rozhodnutia súdu majú slúžiť k spoločenskému dobru a nie začiatkom konfliktov. A už v Európe mali sme náboženské vojny, mali sme veľké konflikty, ktoré tak veľa zla urobili pre ten Európsky dom.“

Alžbeta Kalamárová, moderátorka Rádia Lumen: „Ako uvádza rektor Tadeusz Zasempa v otvorenom liste, takmer všetky kultúry na svete boli vytvorené nejakým druhom náboženstva a to bolo odjakživa dôležitou súčasťou života ľudí.“

Tadeusz Zasempa, rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku: „To náboženstvo formovalo ľudské postoje v Európe kresťanstvo má takú úlohu, že formuje ľudský postoj, dáva zmysel života a zmysel v prácu, dokonca smrti. Pre kresťanstvo jeho znakom je kríž. Každý útok na kríž je pre nás veľmi bolestný, bolí nás a nechceli by sme, aby to sa opakovalo.“

Rádio Lumen, 23.11.2009

Demänovskú zvonicu po rozsiahlej rekonštrukcii v sobotu posvätili

Ján Blahovec, redaktor: „Demänovskú zvonicu po rozsiahlej rekonštrukcii v sobotu posvätil evanjelický farár Marián Bochnička a rímskokatolícky farár Ivan Bujňák. Za prítomnosti desiatok obyvateľov mesta ju obnovili rozozvučením zvonov. Tento skvost sa možno raz stane kultúrnou pamiatkou a zapíše Demänovú do histórie, povedal primátor Liptovského Mikuláša Ján Blcháč. Zvonicu postavili v roku 1830. Počas 179 rokov sa na nej robili len menšie úpravy. Prvou rozsiahlou rekonštrukciou prešla až minulý mesiac. Zamestnanci verejnoprospěšných služieb v Liptovskom Mikuláši na nej vymenili celé opláštenie vrátane

ozdobných prvkov, ktoré sami vyrezávali. Stavbu v roku 1830 financovala miestna evanjelická rodina Ďula Kubániho. Zvláštnosťou je, že na veži zvonice je okrem kresťanského kríža aj 6-cípa hviezda ako symbol židovstva. Podľa ústneho podania sa tak stalo z vďaka za finančnú pomoc miestnemu židovskému obchodníkovi pri výstavbe. Zreštaurovanie zvonice na Dlhej ulici v Demänovej financovala evanjelická cirkev augsburského vyznania v Liptovskom Mikuláši z verejných zbierok, občania Demänovej a prispelo aj mesto Liptovský Mikuláš. Rekonštrukcia stála viac ako 12 tisíc eur.“

Rádio FRONTINUS, 23.11.2009

ktorý umocňuje atmosféru vianočnej pošty.“

Pavol Šadlák, správca farnosti Rajecká Lesná: „Je štedrý deň, štedrý večer, sa narodil pán Ježiš a som povedal áno pošta môže byť, ale iba Ježiškova.“

Redaktorka TV JOJ: „Tento rok už má aj svoj rekord. Prvé dva listy prišli Ježiškovi vlastne na konci leta 16. septembra.“

Mária Hromadová, hovorkyňa Slovenskej pošty: „Jeden pochádza z Kováčovej, neďaleko Zvolena a druhý list prišiel z Rimavskej Soboty.“

Redaktorka TV JOJ: „A nakoniec ešte malá rada. Niekedy sa stane, že deti zabudnú napísať svoju spätočnú adresu. Ježiško odpovie každému, ale aj on musí vedieť kam má list poslať.“

Iveta Marešová
JOJ, 24.11.2009

Františkáni chcú ospravedlenie

Polícia ani bulvár nemajú pocit, že by mali rehoľníkom povedať slovo prepáčte. Františkáni vinia štátne orgány z poškodenia povesti. Polícia vinu necíti.

Františkánska rehoľa včera vyzvala prokuratúru a políciu, aby sa ospravedlnili za postup pri vyšetrovaní údajného zneužívania chlapcov troma členmi rádu. Zároveň požiadala Nový čas, Plus jeden deň a televíziu Joj, aby zverejnili ospravedlenie a zaplatili 20-tisíc eur ako zadosťučinenie za poškodenie dobrej povesti rehole. Prokuratúra ani polícia sa ospravedľovať nemienia.

„Ak lekár na základe nesprávneho určenia diagnózy poškodí zdravie pacienta, berie sa to ako trestný čin. Ale čo ak pre neadekvátne postupy orgánov štátnej moci dôjde k poškodeniu dobrého mena a možno aj k trvalej

traume nevinných ľudí,“ spýtal sa vo výzve provinciálny minister františkánov Andrej Mihály. „Za normálnych okolností by sa mal niekto aspoň ospravedlniť. Je však také niečo na Slovensku aspoň teoreticky možné?“

Polícia vinu necíti

Prokuratúra nedávno zastavila trestné stíhanie rehoľníkov, pretože je nepochybné, že sa skutok nestal. Polícia františkánov na základe výpovedí Lukáša (14) a Alojza (11) podozrievala z ich sexuálneho zneužívania. Tí hovorili o zneužívaní v kláštore od júla 2007 do januára 2009. „Obklúčenie kláštora policajtmi, zatknutie troch rehoľníkov v inom meste a ich odvedenie v putách do Bratislavy bez toho, aby im bol oznámený dôvod, vzbudzuje dojem, že išlo buď o cieľnú diskreditáciu rehole, alebo o neprimeraný postup orgánov, ktorý vyústil do

odpornej bulvarizácie prípadu niektorými médiami,“ hovorí Mihály.

Polícia podľa františkánov konala iba na základe rozporných výpovedí chlapcov. Tie neskôr zmenili, že ich zneužíval rodinný známy Marián H.

Obrátia sa aj na súd

„To, že chlapci počas vyšetrovania zmenili výpovede a vyšetrovateľ postupoval podľa aktuálnej dôkaznej situácie, nie je dôvodom na vyvodzovanie zodpovednosti,“ napísala policajná hovorkyňa Tatiana Kuručová. „Prokuratúra konala v súlade so zákonom. Nevidíme dôvod, aby sme sa ospravedľovali,“ povedal hovorca bratislavskej prokuratúry René Vanek. Ospravedľovať sa a platiť nechcú ani médiá, ktoré o františkánoch informovali z titulnej strany, či na začiatku televíznych správ. V lete reportovali o stopách ejakulátu a gay porno časopisoch v kláštore či zneužívaní až ôsmich chlapcov. O zastavení stíhania rehoľníkov informovali už len kuso.

Televízia Joj sa k výzve odmietla vyjadriť, denníky na otázky neodpovedali. „Ak odmietnu, obrátíme sa na súd,“ hovorí Mihály. Šesťdesiatistisíc eur, ktoré od médií žiadajú, chcú dať zdravotníckym zariadeniam predeti.

Michal Piško, SME, 25.11.2009

Cirkev sa nevie dohodnúť s obcou

Cirkev sa nevie dohodnúť s obcou. Taká je situácia v Omšeni neďaleko Trenčianskych Teplíc. Podľa miestneho farára samospráva nerešpektuje ich vlastníctvo a dokonca ich obchádza aj ako účastníkov stavebného konania. Dohodnúť sa obe strany nevedia ani pri predaji pozemkov.

Redaktorka TA3: „Problémy vznikli pred troma rokmi, keď začali v obci stavať túto bytovku. Cirkev totiž vlastní pozemky len niekoľko centimetrov od nej a tak mali byť podľa farára účastníkmi stavebného konania, čo sa vraj ale nestalo.“

Miroslav Lysičák, farár Omšenie: „Bez toho, aby vstúpili na náš pozemok, tak nebolo možné tú bytovku postaviť.“

Jozef Marček (ES-HZDS), starosta obce Omšenie: „To ani jeden starosta si nedáva stavebné povolenie. Ja som mal za to, že ešte nemal LV-čko.“

Redaktorka TA3: „Naviac susedné pozemky firma zapratala stavebným odpadom a znehodnotila ornú pôdu a tak farnosť požiadala obec o nápravu.“

Miroslav Lysičák, farár Omšenie: „Do určitých termínov bude

pozemok vyčistený. To sa nestalo.“

Jozef Marček (ES-HZDS), starosta obce Omšenie: „Vyhrala konkurz firma, tá to dala subdodávke, tá firma zanikla a tá to spôsobila. Ja som nikomu nedal súhlas.“

Redaktorka TA3: „Starosta sa už niekoľko rokov neúspešne snaží o kúpu týchto pozemkov. Posledná ponuka, ktorú farnosť od obce dostala, znela na necelé 2 eurá za meter štvorcový. Starosta to ale popiera.“

Jozef Marček (ES-HZDS), starosta obce Omšenie: „Nikdy v živote som nikomu nespomenul 50 korún. To prisahám.“

Redaktorka TA3: „Farár má ale v rukách dôkazy. Pod cenu 13 eur, ktorú im stanovil znalec, vraj nepôjde. Dve eurá považujú za smiešnu sumu aj tunajší farníci.“

Augustín Baláž, člen Farskej rady: „V dnešnej dobe je to málo. Aj v Omšeni. A to je lukratívne miesto.“

Redaktorka TA3: „Napriek tomu, že nezhody trvajú už niekoľko rokov, miestny farár by sa chcel súdnym sporom vyhnúť. Ak sa však s obcou nedohodne, nevylučuje ani túto alternatívu. Katarína Nagyová

TA3, 21.11.2009

Neznámi páchatelia

vykradli kostol

vo Vranove nad Topľou

Veriaci z Vranova nad Topľou sú nešťastí. Neznámi páchatelia sa vlámali do jedného z miestnych kostolov a vykradli ho. Zloději zobrali všetko, čo sa len dalo. Farskému úradu rímskokatolíckej cirkvi vo Vranove vznikla krádežou škoda vo výške 2600 eur.

Do kostola sa zloději pokúšali vlámať najprv cez zadné dvere. To sa im nepodarilo a tak rozbili okno. Sakristia bol úplne rozhádzaná, chýbajú všetky bohoslužobné predmety. Lúpežníci sa nezastavili ani pred najsvätejším miestom v kostole, na ktorom vylomili uzamknuté dverka. Z bohostánku ukradli všetky cennosti.

Daniel Džobaník, zástupca hovorkyne KR PZ v Prešove: „Prípady vyšetrujú vranovskí policajti, ktorí začali trestné stíhanie vo veci prečin krádeže. Páchatelom hrozí trest odňatia slobody až na dva roky.“ STV 1, 26.11.2009

Chceli sme ho oženit!

Ako si spomínate na príchod Juraja Kadleca z Červenej hviezdy do Trnavy v roku 1957, keďže rok pred ním ste tam prišli zo Suchej nad Parnou vy?

- „Bol to jeden normálny chlapec, vedeli sme o ňom, k čomu inklinuje, ale nikto z nás nepredpokladal, že emigruje. Dokonca sme ho chceli oženit. Preňho bolo typické, že bol ako medvedík čistotný. Vtedy sme mali v kabíne dve sprchy a dve veľké cínové vane.

Býval na štadióne priamo pri kabínach, mal cirokovú kefu, ryžák a po každom tréningu sa drhol v studenej vode až do červena. Izbičku mal zariadenú ako pustovník: posteľ s tvrdými doskami a skrinka. „

Aký bol futbalista?

- „Tvrďý a rýchly krajný obranca s ohromnou kondíciou a prísnu životosprávu. Slabšie hral jedine vtedy, keď bol veľkonočný pôst. Dodržiaval ho, ako cirkev prikazovala. Čajíček, žiadne mäso. „ Položartopolovážne sme mu vraveli, aby sa najedol, že nevládze. . . „

Keď niekto v kabíne alebo na ihrisku zahrešil, prežehnal sa?

- „Tváril sa, že sa hanbí, že sa ho to dotklo, ale vedel sa s tým vyrovnáť. Mal i má fantastický humor, ktorý aj druhý dokáže vstrebať a prijať. „

Čo by sa muselo stať, aby vtedy v Ríme neemigroval?

- „Museli by ho pripútať! „

Kedy ste sa s ním stretli prvý raz po jeho emigrácii?

- „V roku 1967, keď sme hrali o Stredoeurópsky pohár, najprv v apríli s Lazio a v decembri s AS Rím.

Pamätám si, že mal obrovský strach stretnúť sa s Tonimbáčim Malatinským, ktorý kvôli nemu sedel dva a pol roka vo väzení. Podali si ruky. „

Ako si spomínate na jeho prvý návrat z cudziny domov?

- „Prvý raz prišiel v roku 1990, trénoval som vtedy Banskú Bystricu. Keď som sa po zápase vrátil domov do Trnavy, manželka mi hovorí: „Zavolaj na toto číslo, čaká ťa prekvapenie. „ Aké, nepovedala. . . Ohlásil sa mi pán farár z Trstína. Ááá. . . to ste vy, pán Jarábek?

Niekoho vám dám k telefónu. . . Už som vedel. . . „

Na druhý deň bola nedeľa a zrejme ste sa stretli. . .

- „. . . Na raňajšej omši v Trstíne, ktorú slúžil. Tam sme sa videli po dlhých dvadsiatich troch rokoch.

O niekoľko dní mal svätú omšu v Trnave, v chráme Svätého Mikuláša a, samozrejme, že sa to po meste rozšírilo. Ku kostolu prišiel aj veľký komunista Pišta Slanina, ktorý mal vtedy v Ríme „Mura‘strážit“. Na omši sa nezúčastnil, čakal vonku. Každý z nás bol zvedavý na ich stretnutie. Objali sa a Pišta mu povedal: „Muro‘, ale si mi dal. „ Udobrili sa. „

Kedy ste sa s Jurajom Kadlecom stretli naposledy?

- „Minulý rok v septembri na Trnavských dňoch, na ktoré naše mesto pravidelne pozyva slávnych Trnavčanov. „Muro‘ patrí medzi nich. „

Aké najnovšie správy máte o ňom?

- „Nedávno bol v Kanade trnavský primátor Bošnjak a stretol sa s ním. Už neslúži, užíva si kňazský dôchodok. Teším sa, keď zase príde.“

Kto je Juraj Kadlec

Narodil sa 7. júna 1931 v Bratislave-Petržalke. Hral za kluby Poštári Bratislava (1946 - 1949), ŠK Bratislava (1950 - 1952), ČH Bratislava (1953 - 1956), Dynamo Žilina (1956), Spartak Trnava (1957 - 1960), SSV Bruneck (1968 - 1969, južné Tirolsko), Slovakia Windsor (1976 - 1978), Croatia Sarnia (1979 - 1980). Reprezentoval ako dorastenec a junior, štyrikrát nastúpil za B-tím Československa. V roku 1960 emigroval a stal sa kňazom. Naučil sa po taliansky, nemecky a anglicky. Je autorom knihy Lopta a kalich, ktorá vyšla na Slovensku v roku 2002. Žije v Kanade ako kňaz-dôchodca, často a rád sa vracia na Slovensko.

MIROSLAV TOMÁŠIK

Šport, 26.11.2009

Rydzyk za kríže: Únia je ako Hitler

V Európskej únii chýba Boh podobne ako u nacistického vodcu, tvrdí kontroverzný poľský kňaz. Brusel kritizoval za rozhodnutie Európskeho súdu v otázke krížov v školách. Zmýlil sa.

Do boja o kríže v školách sa zapojil aj najkontroverznejší poľský kňaz Tadeusz Rydzyk. Aj keď veľmi sa mu to nevydarilo.

Za kríže prirovnal počas svojej kázne v meste Ketrzyn, ktoré pred druhou svetovou vojnou patrilo Nemecku a pri ktorom mal hlavný stan Adolf Hitler, Európsku úniu k tomuto vodcovi nacistov.

„Hitler bol neďaleko odtiaľto. Nemal Boha v srdci. Tak ako teraz Európska únia - kríže dáva dole,“ povedal davu.

Kontroverzný kňaz, ktorého kritizujú aj mnohí poľskí veriaci za jeho antisemitské názory, no ktorý má stále silnú skupinu stúpencov, sa však pomýlil. V talianskom prípade krížov v školách rozhodol Európsky súd pre ľudské práva, a ten nemá nič spoločné s Európskou úniou. Poľsko prijalo rozhodnutie súdu veľmi citlivo. Takmer v každej poľskej triede visia kríže na stenách. V Sejme sa už debatuje, či sa prijme rezolúcia proti rozhodnutiu súdu, ktorá by obraňovala poľské právo mať symboly kresťanstva v školách. Podľa mnohých sa rozhodnutie súdu na Poľsko nevzťahuje.

Na obranu sa spojili vláda aj opozícia, pridal sa aj prezident Lech Kaczyński. Na jednom gymnáziu v meste Lublin sa už rozhodol riadiť kríže zložiť zo stien, okrem tried, kde sa vyučuje náboženstvo. Vyslúžil si za to kritiku poľskej katolíckej cirkvi.

(vas.,čtk)

SME, 26.11.2009

Reformovaná cirkev si pripomína 500. výročie narodenia Jána Kalvína

Rózsár László, redaktor STV: „Reformovaná cirkev si pripomína 500. výročie narodenia Jána Kalvína. Pri tejto príležitosti sa včera v Rožňave konal kvíz Kalvín a jeho doba, ktorý organizoval Zväz maďarských pedagógov na Slovensku a Vzdelávaci a osvetový spolok maďarských protestantov na Slovensku. Z abovského a turnianskeho seniorátu sa na kvíz, ktorého štyri kolá boli zamerané na znalosti z Biblie, prihlásilo šesť družstiev. Na prvom mieste skončili žiaci košického reformovaného cirkevného zboru, na druhom mieste skončili Rožňavčania a na treťom mieste zasa žiaci z Buzice.“ STV 2, 25.11.2009